

**Magyarcsanád Községi Önkormányzat
Képviselő-testületi előterjesztés**

2026. április 30.

Tárgy: Tájékoztató a Magyarcsanádi Települési
Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Előterjesztő: Farkas János, polgármester

Ügyiratszám: Mcs/145-40/2026.

Melléklet: Beszámoló

Készítette: Makói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzői
Iroda Jogi Csoport

.....
Répa Renáta
igazgatási ügyintéző

A döntéshozatal módja: egyszerű / minősített többség

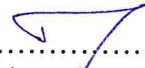
Véleményezésre megküldve: -

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

.....
Farkas János
polgármester

Magyarcsanád Község Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS

Ikt.sz: Mcs/145-40/2026.

Tárgy: Tájékoztató a Magyarcsanádi Települési Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Melléklet: 1 db beszámoló

**Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
Magyarcsanád**

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet alapján létrehozta a Magyarcsanádi Települési Értéktár Bizottságot.

Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. évi munkaterve alapján a 2026. április havi soros képviselő-testületi ülés napirendi pontja a települési értéktár bizottság előző évi beszámolójának megtárgyalása.

Dr. Marjanucz László elnök a beszámolót elkészítette, azt előterjesztésemhez mellékelem.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót tárgyalja meg, majd fogadja azt el.

HATÁROZATI JAVASLAT

Magyarcsanád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarcsanádi Települési Értéktár Bizottság 2025. évi beszámolóját megtárgyalta, az előterjesztés mellékletét képező tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Magyarcsanád Község Polgármestere
- Makói Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
- Dr. Marjanucz László, a Magyarcsanádi Települési Értéktár Bizottság elnöke
- Irattár

Magyarcsanád, 2026. április 24.

Farkas János
polgármester

Beszámoló a Magyarcsanádi Értéktár-bizottság 2025. évi munkájáról

A 2024-ben kidolgozásra érdemes témáknak határoztuk meg az alábbiakat:

- Dr. Ungureán Aurél emlékezete,
- a Római Katolikus Templom építészeti és vallásos jelentősége,
- a Hősök Háza, mint épített kulturális érték.

Ungureán Aurél életét, a faluért végzett orvosi működését Farkas Jánosné foglalta össze. Életrajza két okból is fontos: 1/ pontos adatokra épülő életútja nyilvánosan nem elérhető, ez most hozzáférhető lesz,

2/ a falu olyan, általános tiszteletnek örvendő személyének állít emléket a javaslat, amely Ungureán Aurélt, a lelkiismeretes orvost, és a hétköznapi életben kedvteléseinek is hódoló embert mutatja be. A Javaslatból nyilvánvaló, hogy Ungureán Aurél Magyarcsanád életében kulcsszerepet töltött be. Élete nemcsak a falubeliek tiszteletére méltó példa, de azon túl is őrzik emlékét. Értéktárba vétele teljes mértékben indokolt. A Bizottság a mostani pályaképet családi és közeli baráti visszaemlékezésekkel bővíthető szellemi anyagnak tekinti.

Római Katolikus Templom

A Magyarcsanád jelképének tekinthető négyes templomegyüttes épületei közül Lánczné Miklós Katalin a katolikus templom építészeti – művészeti értékeinek járt utána. Alapkövét 1938. október 8-án dr. Csepregi Imre pápai prelátus, makói plébános helyezte el. Építése lendületbe hozta a lakosok lelkesedését és adakozó kedvét. Ez, és a hívek vallásos érzülete közüggé avatta a templom felépítését. Ezt az is bizonyítja, hogy a megvalósításhoz szükséges adományok nemcsak a hívektől származtak, hanem falu más vallású polgáraitól is. A Javaslat időrendben tárgyalja a templom történetét az 1939. szeptember 24-i felszenteléstől a Szent Gellért püspöktől való ereklyének (a Szent újjperce) a templom falában való elhelyezéséig, 1993-ig. A felszentelési misét Glattfelder Gyula püspök celebrálta. A Javaslat fontosságának megfelelően foglalkozik az új templom művészeti értékeivel. Számba veszi és bemutatja a belső tér kiemelkedő képzőművészeti alkotásait, a festett ablakok bibliai tartalmú ábrázolásait, kitér a harangok adományozóira, és hivatkozik az eredeti főoltár iparművészeti jelentőségére.

Miklós Katalin leírásához támogató szakmai javaslatot fűzött Orbán Imre szegedi főiskolai tanár.

Hősök Háza

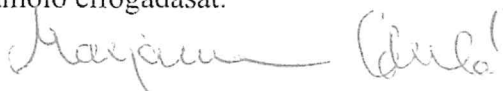
Magyarcsanád központi helyén, a környezetből kiemelkedő mives épület a Hősök Háza. Keletkezésének történetét és jelentőségét Marjanucz László kutatta. Két szempontból is fontos történetének értéktári megőrzése: 1/ ajánlja majd a mindenkori faluvezetés figyelmébe, hogy itt a község építészeti és szellemét tekintve is rangos emlékről van szó, 2/ nyilvánosan is hozzáférhető lesz a falu felnövekvő nemzedékei számára, építmény és küldetése történeti magyarázata.

A két világháború között a magyar állam különös hangsúlyt fektetett az elesett magyar katonák emlékének megőrzésére. Törvénybe foglalták a „Hősök emlékünnepének” napját, május hó utolsó vasárnapját. Ezen kívül a törvény a községek köteleességévé tette, hogy az emlékezet állandó mementójaként a témába vágó művészi alkotásokat (szobrok, emlékoszlopok, hősi táblák) állítsanak megfelelő köztéren. Magyarcsanád előbb egy köztéri szobor felállításában gondolkodott. De az idő (1924) a magas inflációval járt, s a község nem tudta kigazdálkodni a szobor árát, a 92 mázsa búzát. (Abban számoltak, mert akkor az volt az egyetlen elfogadható csereérték) Mivel a törvény a hősi halottak névsorának az összeállítását és táblára vésését is előírta, felvetődött, hogy egy ilyen nemeskőbe vésett névsort illő épített környezetbe kellene foglalni. Így született meg a gondolat a „Hősök emléktábláját” illő „szentélybe” foglaló épület megépítésére. Ez lett a Hősök Háza, melyet 1935. november 10.én adtak át a két hősi márványtábla fölszentelésével.

A 2025-ben végzett munkákat két ülésen egyeztettük, formáltuk végleges értékjavaslattá. A mondanivalónkat szakmai véleménnyel hitelesítő ajánlók között van Szokné Solymosi Magdolna, aki interjúban nyilvánította ki egyetértését az Ungureán Aurélról szóló leírással. Halmágyi Pál, katonai hősi emlékeket kutató, nyugalmazott makói muzeológus - történész ugyancsak hitelesnek és tárgyyszerűnek ismerte el a Hősök Házáról szóló történetet. Véleményük rövid írásbeli kifejtéséről ígéretüket bírom, s pótlásként illesztjük a beadott anyaghoz.

Fentiek alapján kérem a beszámoló elfogadását.

Szeged, 2026. március 31.

Marjanucz László

a Magyarcsanádi Értéktár-bizottság
elnöke